

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul parohii cl. I 100.000 Lei
pe un an: „ cl. II 80.000 Lei

parohii cl. III 60.000 Lei
particulari . . . 60.000 Lei
in străinătate 150.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

„Domnului Dumnezeu-
lui tău să te închini, și
numai lui să-i slujești“.

Luca 4, 8.

CONȘTIINȚA ÎNFRÂNGERII

Sobrietatea iernii îndeamnă cugetul spre meditație. Covorul ei alb încă a fost totdeauna prilej de tristă bucurie pentru mintea plină de conștiința viitorului. Fiindcă uniformizarea albă a iernii amintește de anonimatul morții, precum cimitirile militare amintesc despre un eroism prea puțin cunoscut și prețuit.

Deși iarna este anotimpul cu cel mai puțin soare, albul zăpezii presupune prezentă tocmai lipsa luminii. Cu alb se îmbrăcau veștelele ca să închipue nevinovăția și hermina cezarilor era orânduită între striele lor pentru o pricină asemănătoare.

Și totuși albul nu este o culoare. Este, după cum susține știința, corolarul întregului spectru solar: amestec din cele 7 culori principale, între care nu lipsește nici albastrul, indigoul și violetul. Și totuși noi mărturisim cu vederea pe acestea ca albe. Este oare o sminteală a firii noastre sau prilejul unei tâlcuiri?

La fel ca zădada este și conștiința noastră. Produsă din încrucișările tuturor contrariilor ea poartă cuvântul ultim, în care sufletul se îndestulează sau se frământă. Conștiința este pivotul echilibrului intern. În ea se îngemânează antitezele faptelor gândite sau săvârșite de fiecare. Alambicat, prin conștiință trec precipitându-se marile judecăți asupra lumii în genere și asupra propriului nostru eu, în parte.

Cercetarea acestei stări launtrice este un prilej de cunoaștere a ființei noastre, un moment de hotărâtoare atitudine în calea mântuirii.

Urmând aceleași premise, concludem că mântuirea este posibilitatea de a crea echilibrul major între antitezele minore ale ființei.

Cei doi poli ai contradicției sunt: egoismul și altruismul. Conștiința, sufletul logic al ființei noastre, are datoria de a echilibra aceste firi vremelnice din noi pentru ca armonia su-

perioară să păstreze ființa. Păstrarea ființei în armonia superioară este egală cu actul creștin al mântuirii.

De aceea plecând dela iso-voade logice, ajungem la Dumnezeu, fiindcă Acesta este începutul și sfârșitul minții noastre.

Conștiința este o valoare neputabilă. Ea este o urmare a prezenței celor două firi din natura umană și se presupune prezentă ca o consecință a nevoiei de armonie.

În calea devenirii ei, conștiința poate fi ingenunchiată, înfrântă, pentru ca până la urmă să culeagă biruinți.

Analizând cauzele înfrângerii conștiinței, pricinile se pot împărți, sorocindu-se pe multe motive.

Conștiința este înfrântă, când nu este chemată să judece. Impinsă la periferia vieții noastre, devine cenușărea de care ne amintim cu jenă și-o ascundem vederii oaspeților aleși.

Asemenea, conștiința este înfrântă, când echilibrul interior al omului este dominat de o patimă, care întunecă, încețoșând vederea.

În al treilea caz, conștiința poate fi aparent înfrântă, când singură își adună unelte și provizii pentru marea bătălie a mântuirii ultime.

Un exemplu la îndemâna tuturor: Neamul Românesc a fost fugărit din fața soarelui luminos al istoriei de volnicia și nevolnicia cutropitorilor. Nimeni nu-l poate acuza temeinic nici de impostură, nici de sărăcie sufletească și mai puțin cutează a spune vecinii vorbă de ocară la adresa vitejii lui.

Totuși neamul acesta a făcut istorie de cârtiță peste o mie de ani.

Când alții se căftăneau peste sărăcia și virtuțile noastre, neamul rabda. Când vânturile răscoleau puhoaiile de flămânzi din toate sorocurile lui, el sta pradă jafului, cu grumazul plecat.

Când alții făceau istorie de alcov, el hăulea prin codrii. Su-

fletul lui a avut și are vie conștiința menirii sale. Știe acest suflet, din bunătatea harului lui Dumnezeu și din experiența lui, că drumul său este drum de lumină. Tina se așează pe o-pinci dar numai la vremea bejeniei. Lumina firii sale duce către culmi.

Intrecând toate ispitele și răbdând câte stăpâniri a isvodit deavolul trufiei și a nenorocului, Neamul acesta, a fost și rămâne neînfrânt.

Conștiința lui n'a fost înfrântă.

Conștiința veșniciei sale biruinți i-o dă țelul luminos către care tinde prin dobândirea virtuții și delăsarea patimilor. Această lumină vie și nestricată i-a dat-o soarele care nu apune, ci veșnic mai mult strălucește: Hristos.

Nu-i de mirare că din biserică au pornit toate mântuirile noastre ca neam și ca indivizi. De sub ulucile stranelor a pornit glasul rugăciunii care mărturisea zorii biruinții. Din altare au pornit la început diecii și apoi vlădicii, împărații virtuții neamului întreg.

Din vlădici au eșit cărturarii și după măsura firii noastre, eșit-au la vreme potrivită psalții marilor inițieri de azi. Dela aceleași altare, dela care făurim și azi crezul luminos al biruinții, prohodim păcatele, fiind acestea nori grei peste imășul luminii.

Și dacă a fost sufletul neamului vreodată înfrânt, singur unul Dumnezeu poate adeveri. Înaintea țăriilor, înaintea scaunului judecății lui Dumnezeu, sufletul și conștiința noastră se pleacă. Marele Judecător, Hristos Domnul, cheamă la cercetare pe sutașul său: Neamul Românesc. În aceste ceasuri se scrie istoria veșnică a neamului. Dela Dumnezeu avem puterea răbdării, umilinții și conștiinței drumului drept, luminos, către biruințe eterne. Tot dela Bunul cel Bun al Cerurilor avem și prilejul de umilință. *Umlința este hrana biruințelor viitoare,*

precum trufia este slăbiciunea care ucide, orbind buna vedere. Hrănind sufletul cu umilință înaintea cerului și cu conștientă cutezanță înaintea oamenilor, noi scriem de două mii de ani, o stranie istorie. Dând prilej paradoxului, înfrângem logica geometrică a minților suficiente. Istoria noastră este istoria unui neam al lui Dumnezeu. Pentru că sufletul nostru este un acatist de umilinți bine roditoare pentru virtute, după cum trupurile noastre sunt cetăți vii către devenirea speciei umane.

Prilejul unor astfel de cuvinte este isvorit din rugăciune. Rugându-ne și umilindu-ne înaintea lui Dumnezeu au văzut fața Lui luminându-se și în lumina chipului Lui ne-am oglindit, văzându-ne biruitori. Din mila lui, căci Dumnezeu este pricina tuturor biruințelor, fiind săvârșitorul celor văzute și nevăzute, din mila Lui care ne mântue, am scris ceasloavele și buchile vieții noastre: pe plaiuri, în munți, între valurile apelor mari, până la marea cea mare.

Dela El avem putere pe care nimeni nu ne-o poate frânge. Vor râde unii socotindu-ne copii. Ei bine, suntem și vrem să rămânem copii, crezând în Domnul cerului mai mult decât în cei ai pământului. Să nu uite însă judecătorii pripiti că cerul este veșnic acelaș, pe când muntele se face nisip și nisipul se supune apei sau nevolnicului vânt.

Crezând, biruim toate!

Cu astfel de gânduri intrăm la vremea marilor prohodiri înainte de marele praznic ce va să vină. Praznicul Paștilor este prilej să arătăm lumii văzutele stricarea mândriei și lumii nevăzutele sufletul nostru plin de cer.

Fie, ca praznicul ce va să vină să aple sufletul neamului pregătit pentru împărtășanie.

Înaintea lui Dumnezeu să fim umiliți, să recunoaștem înfrângerea conștiinței, ca să ne putem umple sufletul de roadele luminii Mântuitorului Hristos.

Părintele GHEDEON

ÎN VIZITAȚIE LA ȘCOALE

Urmând unei tradiții dinnainte de anii grei ai războiului, Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae, însoțit de consilierul referent Augustin Faur, a început vizitațiile la școlile secundare din localitate. Prilejul de a fi în mijlocul elevilor și elevelor nu numai că-i trezește amintiri dragi, dar Prea Sfinția Sa, ca om al cărții știe că prezența Sa în școală aduce un reviriment spiritual care numai în spre folosul copiilor poate fi.

Și lucrul acesta s'a verificat de fiecare dată. La liceul „Mitropolitul Simeon Ștefan“, la liceul „Doamna Stanca“, la Seminarul Pedagogic Universitar, la „Principesa Ileana“ sau la liceul „Regina Maria“, unde am fost până acuma, pretutindeni aceeași atmosferă de sărbătoare, cu aer primenit și căldură în suflet a stăpânit. Bucuria s'a putut citi pe fețele tuturor.

Neîngăduindu-ne spațiul să înfățișăm în linii largi vizitele noastre, lăsăm să treacă prin fața cititorilor calda manifestație de bucurie a întregului corp profesoral, în frunte cu Dna Directoare Filomela Brătianu și a elevilor dela liceul „Regina Maria“.

Prea Sfinția Sa Episcopul a fost întâmpinat cu imnul „Pre Stăpânul“, executat frumos de corul liceului sub conducerea profesorului de muzică. Întâmpinat cu urare de bun venit, a trecut în cancelaria direcțiunii, unde a ascultat cuvântul Dnei Directoare, pe care pentru frumusețea gândurilor ce cuprinde îl redăm mai jos în întregime.

Prea Sfințite Stăpâne,

Înalta vizită a Prea Sfinției Voastre ne umple inima de adâncă bucurie și din tot sufletul Vă zicem „Bine ați venit“.

Dela vizita Prea Sfinției Voastre din 6 Februarie 1937, când ne-ați găsit muncind fericite în frumosul nostru lăcaș propriu, s'au scurs zece ani, printre care cei mai mulți de grele încercări.

Dar sufletul acestui liceu este mai puternic decât să-l poată înfrânge suferința materială. Elevele s'au înscris la el cu încredere apropiindu-se de numărul 600 și profesoarele muncesc cu râvnă și abnegație, iar Administrația este la postul său din zor până în noapte. Căci liceul „Regina Maria“ a rămas în vechea lui ființă cu 16 clase funcționând în această clădire mică în cicluri de câte opt clase înainte și după masă.

Viața ne este aspră dar poate că vremurile grele ne apasă pentru a încerca tăria apostolatului nostru, pentru a măsura cât ne apropiem de cerințele Domnului Iisus față de Apostolii săi, trimiși întru propovăduire, când le zicea: „Să nu aveți aur, nici argint, nici bani în cingătorile voastre“. „Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag, că vrednic este muncitorul de hrana sa“.

Și dacă suntem în ce privește persoana noastră pline de renunțare, nu putem fi la fel când este vorba de lă-

cașele pentru propovăduirea luminii, pe care suntem puse să o răspândim.

Astăzi însă, prezența Prea Sfinției Voastre în mijlocul nostru, ne desleagă această strângere de inimă, căci gura noastră poate rosti împăcată cuvintele Domnului: „... Bolnav am fost și m'ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la mine“.

Suntem slabe și tăria nu ne poate veni decât dela Dumnezeu și dela prieteni.

Cu această convingere Corpul Profesorat și Direcțiunea instituției noastre a hotărât în 21 Februarie a. c. întemeierea „Asociației Prietenilor Liceului Regina Maria din Cluj“, care cu puteri unite va sprijini și apăra această școală. Înalta vizită a Prea Sfinției Voastre ne vine ca un semn de sus, ca să aducă binecuvântarea cerească acestui proaspăt început. Deschidem astăzi Cartea de Aur a școlii noastre pentru a înscrie în ea numele prietenilor ei.

În această carte numele Prea Sfinției Voastre stă însemnat din vremuri

fericite, când instituția noastră ca o Școală model prospera sub conducerea înțeleaptă a Dnei Directoare Giuglea, care azi ne privește protecție din cadrul din față.

În vremuri neasemănătoare cu acelea rugăm pe Prea Sfinția Voastră să însemneze în aceeași carte odată cu înalta binecuvântare numele primului prieten membru al Asociației, care va să ia ființă.

A răspuns cu aceeași căldură Prea Sfinția Sa.

Sunând ora, am asistat la o lecție de religie la cl. IV, ascultând răspunsurile frumoase ale elevelor. În pauză, Prea Sfinția Sa a vizitat toate sălile de învățământ, pretutindeni fiind așteptat și întâmpinat de eleve cu emoția caracteristică unor asemenea momente.

Vizitațiile Prea Sfinției Sale vor continua până când vom ajunge să poposim la fiecare școală secundară. Dacă împrejurările îi vor permite, Prea Sfinția Sa va vizita și școlile primare, urmând apoi cele din provincie.

—*—

PĂCATUL STRĂMOȘESC

După ce Dumnezeu a creat cerul și pământul adevăratul întregul univers cu toate ce există n el, înzestrându-l cu toate condițiile de viață, l'a creat și pe om, cu scopul suprem al preamării Lui (scop obiectiv) și al fericirii creaturii (scop subiectiv).

Omul a fost creat ca ființă corporal-spirituală din materie și spirit, care este partea cea mai superioară a lui. Spiritul după care omul este superior tuturor creaturilor, este o substanță reală independentă, (Matei 10,28) materială-rațională (I. Cor. 2,11) și nemuritoare (Ecles. 12,7).

Nu numai spiritul constituie superioritatea omului, ci și trupul, care ca organ al sufletului ca interpret și corospondent al tuturor funcțiilor sufletesti, trebuie să întruchipeze perfectitatea organismelor materiale neraționale.

El trebuie să întrecă prin poziția sa orice materie având scopul înalt de-a traduce în fapt și realitate puterile spirituale. Omul însă ca persoană corporal-spirituală a fost creat de Dumnezeu ca persoană spiritual-absolută.

Acest raport între creator și creatură nu-i de esență, ci de asemănare, căci omul nu putea fi asemenea, nici cu creaturile anterioare lui, cu îngerii, deoarece spiritualitatea lui era legată de un corp material. De aceea și Moisi în prima sa carte ne relatează, că Dumnezeu s'a gândit să-l creeze pe om după chipul și asemănarea Sa, însă l-a creat numai după chipul Său.

Această divergență părută ne-o explică Sf. Părinți în modul următor: Chipul lui Dumnezeu are să se caute mai întâi în suflet și'n puterile spirituale ale lui, adevărat în rațiune, voință și sentiment, înzestrate cu năzuința după adevărul cel mai înalt, binele cel nefinit și fericirea adevărată eternă, care este numai Dumnezeu. Chipul lui Dumnezeu în om constă în necesitatea de-a actualiza în el dorul sau năzuința după infinit, creindu-i prin aceasta, un elan vital de natură spirituală.

În această stare primul om era capabil de a-și ajunge ținta sa mai

ales că Dumnezeu, pe lângă că i-a dat grația și ajutorul, s'a făcut conducătorul și educătorul lui, descoperindu-i adevărurile și voia Lui, ba mai mult, l'a înzestrat cu nemurirea și după corp și după suflet.

În starea originală omul era în perfectă armonie cu natura externă, cu sine însuși și cu Dumnezeu, însă armonia aceasta nu era definitivă, ci permanentizarea și desăvârșirea ei și trebuia s'o înfăptuiască omul. Și ar fi reușit dacă ar fi dat calităților sale spirituale o întrebuințare adevărată putând să ducă o viață fericită fără de lipsuri în grădina Edenului.

Drumul realizării definitive a acestei armonii precum și a raportului normal ce există între Dumnezeu și om este întrerupt de diavol.

Pentru a înțelege mai bine prăpastia pe care omul singur și-a săpat-o, să încercăm a analiza precedentele acestei călcări.

Omul odată creat cu toate însușirile sale trebuia să fie recunoscător pentru marea binefacere a Creatorului. Manifestarea acestei recunoștințe precum și realizarea înaltei sale meniri a putea face omul în baza unui motiv, a unui suport concret pozitiv pe care Dumnezeu în Atoț-înțelepciunea Sa l'a prevăzută și l'a dat prin pomul conștiinței binelui și a răului: „Din toți pomii acestei grădini vei mânca dar din pomul cunoștinței binelui și al răului să nu mănânci. Căci în ziua în care dintr'ânsul vei mânca, vei muri“. (Moisi 2,58).

Este prima poruncă dată de Dumnezeu omului punându-i înainte sancțiunea nesupunerii. Omul era perfect conștient de raportul său de inferioritate și supunere față de Dumnezeu precum și de ordinea pe care Creatorul a așezat-o.

Diavolul, însă, pe deoparte, în invidia cu care nu putea vedea cu ochi buni fericirea unei creaturi, fericire, pe care și el avu-o, pe de altă-parte însă, în spiritul său de dușmănie și răsvărtire față de Dumnezeu, a căutat să răstoarne ordinea lui cerească.

În acest scop după ce-și ia chipul de șarpe, se apropie în mod viclean și leagă discuție cu femeia, pe care o convinge repede, că mănâcând din pomul oprit, ochii lor se vor deschide ojungând la cunoștința binelui și a răului, iar această cunoștință îi va ridica pe aceiași treaptă de egalitate cu Dumnezeu. Prin aceasta diavolul predică cel dintâi îndemn spre independența rațiunii omenesti împotriva lui Dumnezeu.

Prima cauză a căderii a fost convorbirea Evei cu șarpele, pe care nu l'a izgonit dela prima încercare așa cum a făcut Acela, care avea să-i sfârșame puterea la plinirea vremii. Din această convorbire reiese, că Eva își dădea perfect de bine seama, nepuțând fi aici vorba de-o întunecare a rațiunii, căci îi comunică șarpelui hotărârea lui Dumnezeu.

Tentativa i-a reușit pe deplin, căci cuvintele lui lasă să se întrevadă, că Dumnezeu din teama de-a nu deveni ei, prin cunoștința binelui și a răului, stăpâni ai roiiului, le-a poruncit să nu mănânce din acest pom,

Femeia împinsă de pofta de mărire și trufie, părăndu-i-se mai frumos și mai ispititor decât oricând, deși trecuse de atâtea-ori pe lângă el, a luat, a gustat și l'a convins și pe Adam făcându-se interpretul diavolului prin infiltrarea ideii de neatârănare față de Dumnezeu.

Prin punerea în aplicare a ideii neatârării omul a voit să-și afirme altă ordine decât aceea care era, el a dorit inversarea raportului existent între el și Creator. Gândul, că s'ar putea ridica dela starea de inferioritate și supunere la cea de egalitate cu Dumnezeu, se transformă într'un simț trufaș și mândru asemenea îngerilor căzuți. În momentul în care el dă crezare cuvintelor femeii și prin ea diavolului, omul își schimbă ținta mareață care i-a fost fixată, apucând un drum spinos și plin de suferinți, drumul auto-afirmării și independenței rațiunii față de Dumnezeu.

El pierde încrederea în Creatorul său în mod perfect liber și conștient încrezându-se mai mult diavolului.

Dacă am privi, păcatul strămoșesc din punct de vedere extern s'ar părea că-i neînsemnat. Însă dacă-l judecăm după criteriile și forma internă el este cel mai grav, fiind izvorul tuturor păcatelor. El nu constă atât în consumarea fructului cât mai ales în aceea, că voind să-și afirme altă ordine s'a născut în el trufia care este sămânța tuturor rețelilor după cum ne spune Tertulian: „precum în porunca ascultării sunt cuprinse toate poruncile așa și'n călcarea ei sunt cuprinse toate păcatele“.

Prin cădere s'a stricat nu numai comuniunea cu Dumnezeu, ci mintea luminoasă până atunci s'a întunecat odată cu chipul lui Dumnezeu; voia liberă a slăbit, s'a înrăutățit și corupt, iar sentimentul pervertit. Deci sensualitatea câștigă întâietate asupra spiritualității, formând izvorul păcatelor personale.

Prin greșala primilor oameni să nesocotește voința și dreptatea lui Dumnezeu, dreptate care nu este altceva decât raportul normal dintre voința omului și voința lui Dumnezeu. Stricarea acestui raport deschide larg în lume poarta păcatului și drumul morții.

Prin aceasta însă raportul dintre om și Dumnezeu nu s'a nimicit, căci în om rămâne posibilitatea apropierii de Dumnezeu prin făptuirea

celor bune, și bine plăcute lui Dumnezeu, voința înclinând mai mult spre rău, decât spre bine.

Pomul cunoștinții binelui și a răului, pe care unii l-au luat în înțeles spiritual, dar cei mulți l-au luat în înțeles propriu, nu numai că n'a dat primilor oameni puteri necunoscute lor, făcându-i asemenea cu Dumnezeu după cum i-a înșelat diavolul, ci le-a fost lor cauza pierderii puterii pe care o aveau, iar lumii ferment păcatului.

Acest ferment activează în noi toți făcându-ne robi ai păcatului încă înainte de a ne naște și manifestă voința.

Păcatul strămoșesc nu constă nici în senzualitate după cum au afirmat unii ajungând până la concluzii, adesea îndrăznețe și mult hazarde.

Nu poate fi acceptată nici părerea

acelora (Zenkovski), cari susțin, că păcatul a constat în întunecimea inimii și'n obscuritatea spirituală, deoarece raportul între Dumnezeu și om era perfect, apoi o întunecare a rațiunii sau spiritualității împiedică urmările păcatului. Ori din convorbirea Evei cu șarpele reiese tocmai contrarul, că ea-și dădea seama. În aceasta se sprijină pe afirmațiile Sf. Ap. Pavel (Rom. VII. 17). „Acuma însă nu mai lucrez eu aceea, ci păcatul care locuiește în mine“.

Păcatul acesta însă se ia în înțeles abstract, sau mai bine zis, firea cea stricată a omului, care'n urma păcatului original, înclină mai mult spre rău, decât spre bine.

Păcatul protopărinților, precum și pomul binelui și al răului nu poate fi luat, decât în înțelesul spiritual, precum și întregul paradis.

Pr. DIONISIE BRUJU

POCĂINȚA

La anul 1801, în orașul Milano un cetățean să repezi înebunit în stradă. Rudeniile și cei dragi ai lui l-au prins și legându-l l-au dus acasă să-l îngrijească. Neconținut își prindea capul cu mâinile și încerca să fugă. L-au legat și au zăvorit ușa, dar înzădar, căci la o mică neatenție din partea păzitorilor a spart geamurile și eșind în stradă, a alergat la justiție. În fața judecătorului a făcut următoarea destăinuire: „La vârsta de 32 ani, ca moștenirea părintească să nu se împartă, am chemat pe fratele meu la pădure și acolo l-am omorât și la tulpina unui copac l-am îngropat. Nimeni n'a știut de dispariția lui.“

Mama de dorul fiului său sfârșidu-se a murit. Tata s'a împăcat cu gândul, că niște țigani nomazi s'au alți străini l-au răpît. De atunci nu mai am odihnă în sufletul meu: plânsul lui cu amar îmi sună într'una în urechi, îi văd fața brăzdată de durere, mâinile împletite cruce, ingenunchind îmi cere să nu-l omor. Am ajuns la nebunie. Iată crima săvârșită și toată lăpădătura ticăloșeniei mele pentru-ce cer pedeapsa“.

Câți oameni nu vedem cu fețele întunecate și brăzdate de amar, cu ochii scăldați în lacrimi, împletindu-și mersul pe stradă, asemenea muribunzilor pentru greaua răspundere a faptelor săvârșite. Ne întrebăm, care ar fi calea sau mijlocul pentru a reda starea tinereții sufletului (Psalm 50,11).

Fața să-și primească seninătatea de odinioară, iar mersul lui vioi să reintroneze demnitatea de mai înainte (I. Petru 1,23).

Calea cea bună și mijlocul cel

mai fericit pentru împăcarea conștiinței (Luca 15,7) este cea indicată de Mântuitorul (Marcu 2,17), este taina pocăinții. Indreptarea omului, cu toată încrederea spre altarul strămoșesc (Iacob 5,16), unde nu va pretinde numai pedepsirea păcatelor săvârșite, ci în fața crucii lui Iisus va cere iertarea și răscumpărarea cuvenită (Efeseii 1,7). Omul râvnitor pentru împăcare și dornic de a-și purifica conștiința nu șovăie, ci urmează învățătura apostolilor. (Fap. Ap. 3,19).

Iisus Hristos, care prin ființa lui nevăzută este și azi prezent și din ușa sfântului altar neconținut ne cheamă: „Veniți la mine cei osteniți și împovorați și eu vă voi odihni pe voi“, ne obligă pe noi, pe toți creștinii ca să urmăm aceasta dumnezeiască chemare și mai ales în postul mare, care este cel mai fericit prilej pentru îndreptarea noastră, să „lepădăm pe omul cel vechi, întru cel nou să ne îmbrăcăm“.

Nu de mai puțină însemnătate este glasul chemării prorocului (Joel 2,12), al cărui cuvânt de învățătură din străfundul vremilor a străbătut veacurile, ajungând să fie prilej de îndreptare.

Urmând aceasta sfântă taină, înstituită de Fiul lui Dumnezeu (Petru II 3,9) nu vom lăsa sufletul satanei, pentru a nu ști alege între sinucidere, care este păcat și întie taina pocăinții ca mijloc de mântuirea sufletului, ca prin ea să ținem credința nedespărțită și să ne arătăm biruitori asupra păcatului și așa să ajungem praznicul cel luminat al Domnului.

Pr. V. Șeuleanu

Îndreptar Tipiconal

(Dela 2 Martie — 29 Martie 1947)

Duminea I din post a Ortodoxiei (2 Martie 1947)

Rânduelile liturgice se iau din Octoih și Triod, la rând fiind glasul 5 cu sfetlna învierii a 5-a. *La Utrenie* avem catavasiile Triodului, iar la Hvalite luăm 5 stihiri din Octoih, cu 3

stihiri împreună cu „Mărire...“ din Triod, restul obișnuit.

Liturgia se face a Sf. Vasile cel Mare, înlocuindu-se: „Cuvine-se cu adevărat...“ cu: „De Tine se bucură...“ apoi după: „Și pentru toți...“ cântăm îndată: „Pe arătătorul celor cerești...“

Notă. În Periodul Triodului se servește Liturgia Sf. Vasile cel Mare de șapte ori și anume în primele cinci Dumineci din post, în Joia și Sâmbăta Săptămânii Patimilor.

Duminea II-a din post a Sfântului Grigorie (9 Martie 1947)

Căzând în această Duminecă Sfinții 40 de Martiri din Sevastia, rânduelile Liturgice se fac din Octoih și Mineiu în majoritate parte, având *la Utrenie* Polieleu cu pripeala sf.: „Veniți toți cei 40 de Mucenici...“, *Sedelna* Sf. de după Polieleu, *Catavasiile* Bunevestiri, iar după peasna a III-a *Condacul* zilei, *icosul* din Triod și *sedelna* din Mineiu și după peasna a VI-a *Condacul* și *icosul* Martirilor. *La Hvalite* 4 stihiri din Octoih și 4 stihiri din Mineiu, iar „Mărire...“ din Triod, restul obișnuit și *Liturgia* Sf. Vasile cel Mare.

Duminea III-a din post a Sfintei Cruci (16 Martie 1947)

Rânduelile liturgice luate din Octoih și Triod, cu *Catavasiile* din Triod și celelalte precum ne indică Triodul.

Notă. La „Sfinte Dumnezeule“ dela *Doxologie*, cântată pe *troparul* de rând al VII-lea preotul cădind altarul, iasă cu crucea pe ușa de meazănoapte a altarului și oprindu-se în fața altarului zice: „Înțelepciune

drepti!“ În timp ce strana cântă: „Mântuiește Doamne poporul tău...“ preotul așează crucea pe tetrapodul pregătit în acest scop și cădindu-l în patru părți se cântă: „Crucea tale...“ după care sărută crucea mai întâi preotul și apoi pe rând poporul.

La Liturgia Sf. Vasile cel Mare în loc de: „Sfinte Dumnezeule...“ se cântă *Crucea* tale ne închinăm...“

Notă. Sf. Cruce de pe tetrapod rămâne pentru închinare până *Vineri* în 21 Martie, în care zi înainte de serviciul Sfintei Liturghii înainte sfințite cântând: „Crucea tale ne închinăm...“, ia preotul Sf. Cruce și o duce în altar la locul cuvenit.

Duminea IV-a din post a Sf. Ioan Scărarul (23 Martie 1947).

Rânduelile Liturgice se cântă combinat din Octoih, Mineiu și mai mult din Triod, iar *la Utrenie* *Catavasiile*: „Deschide-voi gura mea...“, cu cele cunoscute.

Bunavestire (*Sărbătoare cu finere*). (25 Martie 1947).

Rânduelile Liturgice se fac după tipicul cuprins în Mineiu combinat cu îndrumările arătate în Triod la *Capetele* lui Marcu, dela sfârșitul Triodului, pentru ziua aceasta.

Prof. Dr. V. PETRAȘCU

O faptă lăudabilă

Din obolul dragostei și frățietății, preoțimea din cuprinsul Eparhiei în frunte cu Cucernicii Protopopi au hotărât să ajute după putință — cu alimente pe preoții din birourile centrului eparhial, cari ca orășeni duc mai mult lipsa.

În fruntea celor ce și-au împlinit făgăduiala — până în prezent, — stă C. Protopop *Petre Pop* dela Huedin care a adus cca 60 kgr. carne și slănină ce au fost împărțite în

mod gratuit C. Preoți și funcționari din centrul eparhial Cluj.

Cu aceeași ocaziune C. Protopop *Petre Pop* a depus suma de Lei 500.000 în folosul C. A. R. S.-ului, bani strânși cu ocaziunea unei cununii dela nuntași și oaspeți.

În afară de mulțumirea noastră, C. Păr. Protopop *Petre Pop*, se încrie încă odată între bunii și inimoșii creștini și preoți din cuprinsul Eparhiei.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Orfelinatul dela Sibiu. Datorită neadormitei griji a I. P. S. Mitropolit Nicolae, Arhiepiscopia noastră a întemeiat anul trecut la Sibiu un orfelinat, în care-și găsesc adăpost peste 50 de copii rămași fără părinți. Copilașii sunt crescuți în optime condiții morale și materiale.

Acest lucru creștinesc s'a putut înlăptui din daniile binevoitoare ale clerului și poporului credincios. Au dat cu mână largă și preoții și credincioșii — bani, lână și alimente.

Dar frumoasa instituție creiată de curând nu a epuizat dărnicia clerului și poporului din Arhiepiscopie. Noua pastorală dată de I. P. S. Mitropolit Nicolae pentru adunarea dărilor pe seama fraților năpăstuiți din Moldova suntem încredințați că va avea același îmbelșugat rezultat,

ca și apelurile pentru Orfelinatul din Sibiu.

E o pildă reconfortantă pentru noi și pentru toată țara.

Pensionarea preoților. Dl Radu Roșculeț, ministrul Cultelor, a pregătit un *proiect de lege*, care cuprinde în esență următoarele:

Membrii clerului pot eși la pensie — datorită actualului proiect — la vârsta de 70 ani.

Totuși vor putea fi pensionați mai înainte de termen, membri clerului cari din cauza infirmității, sau din cauza viciului devin inproprie.

1. Preoții, diaconii, cântăreții sunt pensionați la vârsta de 70 ani.

2. Preoții administrativi, vicarii eparhiali, consilierii referenți și directorul Sf. Sinod vor fi pensionați la vârsta de 60 ani.

3. Pensionari din oficiu: infirmii și vicioșii.

Chiriarhii, Episcopii și Mitropoliții

or fi puși în retragere din serviciile administrative la vârsta de 70 ani ca și preoții, urmând a primi o indemnizație lunară egală cu gradul vut, fără alte accesorii.

Ca un omagiu adus Patriarhului ării, a fost exceptat dela prevederile prezentei legi.

S'ar putea întâmpla ca unii să se arăde să fie pensionați în conformitate cu legea funcționarilor publici.

Ei pot eși la pensie, întrucât aceasta este o lege derogatorie dela cea de bază a funcționarilor publici.

Negocierile economice româno-elvețiene. Guvernul a primit un raport amănunțit asupra tratativilor economice duse de delegația română de sub conducerea dlui Bucur Schiopul, subsecretar de stat al comerțului exterior. Din datele furnizate reiese că tratativele pentru perfectarea unui împrumut din Elveția, cât și pentru activarea acordului economic româno-elvețian se duc în condițiuni favorabile. Totodată se mai află că contractele vechi de armament au fost lichidate.

D. Gh. Gheorghiu-Dej, ministrul Economiei Naționale a plecat la Sinaia, unde va fi primit la prânz de M. S. Regele, căruia îi va face un raport amănunțit asupra rezultatelor obținute la Moscova.

Zahărul se va distribui la 1 Martie. Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a dispus ca zahărul convenit populației să fie distribuit cu începere dela 1 Martie a. c. Cota va fi rația pe 3 luni: Februarie, Martie și Aprilie, câte 250 gr. de persoană.

EXTERNE

Expozeul Domnului Bevin. Ministrul de externe britanic a spus, că încheierea tratativilor de pace cu România, Italia, Ungaria, Finlanda și Bulgaria reprezintă sfârșitul unei stări de războiu. Din punct de vedere oficial acest fapt va avea loc când tratativele vor fi fost ratificate. Am încercat să redactam acum un tratat mai bun și cred că am reușit. E vorba de Triest. Eu personal n'am avut nici o îndoială că guvernul jugoslav va semna tratatul și sunt sigur, că tratatul va fi ratificat de Jugoslavia.

În timpul discuțiilor relative la Triest s'a declarat, că scopul nostru e de a creea o bază strategică. Am respins la timp aceste sugerații care sunt stupide. Guvernul nostru n'a avut niciodată asemenea intenții și după cât știu, nici o altă putere occidentală n'a avut o asemenea idee.

D. Bevin a arătat apoi că după semnarea tratativilor de pace, Anglia s'a arătat dispusă să examineze posibilitățile dezvoltării economiei italiene. O delegație economică italiană va vizita Londra luna viitoare.

Ministrul de externe englez a spus apoi că o nouă convenție dunăreană va fi încheiată pe baza conferinței ce va fi convocată cu șase luni după ratificarea tratativilor de pace. În legătură cu Austria, d. Bevin a declarat: Nu ne vom îndepărta dela politica dela Moscova care preciza, că cele trei mari puteri doresc să vadă o Austrie liberă și independentă.

Trecând apoi la problema Germaniei, d. Bevin a spus că e o problemă grea. Nu putem permite unei populații de 66 milioane să constituie o zonă de depresiune economică în centrul Europei. Aceasta ar tări și standardul de viață altor națiuni. Pe de altă parte trebuie să ne îngrijim de securitatea Europei. Trebuie să încercăm reeducarea germa-

nilor pe baze democratice și dându-le un standard de viață adecuat să ne asigurăm, că ei nu vor periclita securitatea Europei.

Se pune chestiunea frontierelor Germaniei. Mai mulți aliați au revindecări teritoriale. Franța revindecă regiunea Sarre. Guvernul englez n'a obiectat nimic față de aceste revindecări. Conferința dela Moscova are datoria de a redacta propuneri concrete. Avertizez însă opinia publică, să nu aștepte prea mult dela aceasta conferință, fiindcă avem greutăți extraordinare.

Ajutorul alimentar american. Sosirea primului vapor american cu ajutoarele trimise de Statele Unite pentru 500.000 locuitori din regiunile secetoase ale țării a suferit întârziere de o zi. Această prelungire a orarului primului mare vapor american se datorește timpului nefavorabil din ultimele zile.

BISERICESTI

162 ani dela martirajul lui Horea și Cloșca. În 28 Februarie s'a împlinit 162 ani dela martiriul lui Horea și Cloșca, în cetatea Albei Iulii. Revoluția națională a celor trei eroi

ai neamului, Horea, Cloșca și Crișan, începută într'o toamnă târzie a anului 1784 la Mesteacăn, a devenit azi fapta cea mai eroică din sbuciumata noastră istorie. Atunci, sub conducerea acestui moș — „rege al Daciei“, cum îi ziceau autoritățile habsburgice, iobagii români din Transilvania s'au răscolit ca unul pentru a lupta contra asupritorilor.

În catedrala ortodoxă din Cluj s'a oficiat un parastas în prezența P. S. Episcop Nicolae, fiind de față reprezentanții autorităților civile și elevii liceului ortodox „Mitropolitul Simion Ștefan“. Slujba parastasului a fost oficiată de către C. Lor Consilier Aug. Faur, Preot A. Tomuș și Teodor Ciceu.

„Telegraful Român“ în numărul 5—6 din 16 Februarie a. c., publică pe pag. I-ă Pastorală I. P. S. Mitropolit Nicolae, în care face un călduros apel pentru ajutorarea fraților lipsiți din Moldova. Pastorală a fost citită în Dumineca Ortodoxiei în biserică de fiecare preot și avem convingerea că glasul părintesc și convingător al Înaltului Ierarh va afla ecoul așteptat în sufletele credincioșilor de pe tot cuprinsul Arhiepiscopiei.

BIBLIOGRAFIE

CARPAȚII, revistă de vânătoare, pescuit și chinologie. Director proprietar Dr. Ionel Pop, Red. și Adm. Cluj, Str. Regina Maria 1.

Revista „Carpații“ a intrat în al cincisprezecelea an al existenței sale. Asta nu-i prea mult, dar este totuși o vârstă respectabilă pentru o revistă de specialitate.

Publicația clujană care apare lunar, cu o impresionantă regularitate, a izbutit să-și câștige un larg cerc de prietini devotați și statornici. Fiindcă

ea e scrisă de-o mână de oameni, cărora nu le lipsește nici spiritul de observație, nici talentul literar.

Primirea ultimului număr al „Carpaților“ pentru mine însemnează totdeauna o bucurie. Și eu nu-s vânător decât cel mult „de oameni“ — după cuvântul Evangheliei.

La al cincisprezecelea an al apariției sale îi trimitem revistei frățescă urare de: Mulți, fericiți ani.

(—)

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 1396/1947.

Circulară

către toate oficiile protopopești din cuprinsul Eparhiei

Intrucât decontarea calendarelor nu s'a făcut încă de către toate oficiile protopopești, deși ultimul termen era 30 Ianuarie 1947; facem cunoscut tuturor C. Protopopi cari nu vor lichida până la 9 Martie 1947 în împrumut sumele de pe calendarele trimise, că li se vor reține toate sumele restante din primul spor de 70% ce s'a ordonat.

Cluj, la 1 Martie 1947.

NICOLAE

Const. Hașcău

Episcop

secretar

Nr. 1223/1947.

Circulară

Către toți P. C. Protopopi și C. Preoți din cuprinsul Eparhiei Clujului.

Vă comunicăm spre luare la cunoștință și conformare următoarea adresă a Băncii Naționale a României cu Nr. 964:

„Avem onoare a vă face cunoscut că potrivit legii 1056, publicată în M. O. Nr. 298 din 28 Decembrie 1946, Banca Națională a României etatizându-se pe 1 Ianuarie 1947, pe aceiaș dată proprietatea acțiunilor B. N. R. a trecut liberă de orice

sarcini în patrimoniul Statului.

Acționarii urmează a primi pentru fiecare acțiune o sumă în numerar, pe baza cursului mediu al acțiunilor trecut în cota oficială a bursei, în intervalul 1 Ianuarie la 1 Decembrie 1946.

Cursul a fost stabilit pentru suma de Lei 57.531 de fiecare acțiune, de către Completul special de judecată creat pe lângă Curtea de Apel din București, prin deciziunea din 28 Ianuarie 1947.

Decizia este definitivă și executorie.

Recursul la Casație nu suspendă executarea deciziei.

Drepturile de despăgubire cuvenite acționarilor, conform legii, neridicate timp de 6 luni, dela 31 Ianuarie 1947, se prescriu în folosul Statului.

Acțiunile neprezentate pentru încasarea despăgubirii în acest termen, se declară nule în mâna oricărui deținător.

Banca Națională a României va emite și preda Statului duplicate după aceste acțiuni.

Acțiunile le veți putea depune la sediul nostru, în zilele de lucru între orele 8—10, urmând ca valoarea lor să se facă după ce Centrala noastră va face verificarea dreptului de proprietate. Ele vor avea atașate cupoanele de dividend pe anul 1947 și următoarele.

Dividendul pe 1946 se va plăti după aprobarea bilanțului de către Înalta Curte de Conturi, potrivit art. 5 din lege.

Odată cu acțiunile, vă rugăm a prezenta și actele pantru stabilirea identității Dvs. — Banca Națională a României Sucursala Cluj.

Cluj, din ședința de la 21 Februarie 1947.

NICOLAE

C. Hașcău

Episcop

secretar eparhia

No. 1183/1947.

Circulară

Vă comunicăm spre luare la cunoștință următoarea adresă a Casei Clerului Ort. Român din București cu Nr. 483/1947.

„Institutul General de Asigurare cu adresa Nr. 14922 din a. c. ne face cunoscut, că acordă împrumuturi ipotecare membrilor săi, după cum urmează:

Celor cu cel puțin 7 ani, vechime:

- a) pentru a reface și repara un imobil și

- b) pentru achitarea unei sarcini ipotecare asupra imobilului de locuit.

Celor cu zece ani împliniți:

- a) pentru cumpărare de imobil sau teren de construcție;

- b) pentru construcție, terminarea sau adăugiri la un imobil;

- c) cum și pentru reconstrucția imobilelor distruse.

Nu se va acorda, dacă unul din soți este deja proprietar de imobil.

Cererile pe imprimare-tip, cu completările necesare, pentru funcționarii din categoria I-a, se adresează Caselor de credit, iar celor din categoria II-a, direct Institutului General de Asigurare până la 1 Martie a. c.

Formulare de cereri se găsesc la Institutul General de Asigurare, unde se și dau toate lămuririle în această privință.

Așa fiind, vă rugăm a aduce la cunoștință aceasta, tuturor preoților și cântăreților, care sunt membri ai Institutului și intră în aceste categorii.

Cluj, din ședința de la 20 Februarie 1947.

NICOLAE

Const. Hașcău

Episcop

secretar

Nr. 1189/1947.

AVIZ

Institutul Biblic și de Misiune pune sub tipar Măslărețul și Aghiasmatul în două culori și cu ilustrațiuni.

Cucernicii Preoți cari doresc să asigure pentru parohiile ce le păstoresc câte un exemplar din cele două cărți de mai sus, sunt invitați să trimită pe adresa Consiliului nostru Eparhial câte 100.000 lei de fiecare carte, până la data de 15 Martie a. c. cel mai târziu. Să nu uite să menționeze pe cuponul cu care trimite banii dacă dorește cărțile pe hârtie satinată sau de lux.

Prețul definitiv al cărților se va publica numai după apariție.

Cluj, la 22 Febr. 1947.

NICOLAE

Const. Hașcău

Episcop

secretar

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj